

C-649/19. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2019. szeptember 3.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Spetsializiran nakazatelen sad (Bulgária)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2019. augusztus 20.

A büntetőeljárás terheltje:

IR

Az alapeljárás tárgya

A büntetőeljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparanccsal kapcsolatos eljárás

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

Uniós jogi rendelkezések értelmezése és érvényességük felülvizsgálata, EUMSZ 267. cikk

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 1) Vonatkoznak-e a vádlott 2012/13 irányelv 4. cikke (különösen 4. cikkének (3) bekezdése szerinti), 6. cikkének (2) bekezdése és 7. cikkének (1) bekezdése szerinti jogai azon vádlottra, akit európai elfogatóparancs alapján vettek őrizetbe?
- 2) Amennyiben a válasz erre igenlő: úgy kell-e értelmezni a 2002/584 kerethatározat 8. cikkét, hogy az lehetővé teszi az európai elfogatóparancs tartalmának módosítását a mellékletben szereplő formanyomtatvány tekintetében, különösen egy új szöveg beillesztését e formanyomtatványon a

keresett személynek a kibocsátó tagállam igazságügyi hatóságaival szemben a nemzeti és európai elfogatóparancs vitatását illetően fennálló jogairól?

- 3) Amennyiben a második kérdésre a válasz nemleges: összhangban áll-e a 2002/584/IB kerethatározat (12) preambulumbekzdésével, 1. cikkének (3) bekezdésével, a 2012/13/EU irányelv 4. cikkével, 6. cikkének (2) bekezdésével, 7. cikkének (1) bekezdésével és a Charta 6. és 47. cikkével, ha egy európai elfogatóparancsot a mellékletben szereplő formanyomtatvány pontos betartásával (azaz a keresett személynek a kibocsátó igazságügyi hatóságokkal szemben fennálló jogairól való tájékoztatás nélkül) bocsátanak ki, és a kibocsátó igazságügyi hatóság – miután a keresett személy elfogásáról tudomást szerzett – haladéktalanul tájékoztatja őt a jogairól, és a megfelelő iratokat megküldi számára?
- 4) Amennyiben egy európai elfogatóparancs útján őrizetbe vett személynek a 2012/13/EU irányelv 4. cikke, különösen 4. cikkének (3) bekezdése, 6. cikkének (2) bekezdése és 7. cikkének (1) bekezdése szerinti jogai biztosítására nincs más jogi eszköz, érvényes-e a 2002/584 kerethatározat?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések és ítélezési gyakorlat

A 2009/299/IB kerethatározattal (HL 2009. L 81., 24. o.) módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.)

A büntetőeljárás során a tájékoztatáshoz való jogról szóló, 2012. május 22-i 2012/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2012. L 142., 1. o.; helyesbítés: HL 2019. L 39., 28. o.)

A büntetőügyekben kibocsátott európai nyomozási határozatról szóló, 2014. április 3-i 2014/41/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 130., 1. o.; helyesbítés: HL 2015. L 143., 16. o.)

Az Európai Unió Alapjogi Chartája (HL 2012. C 326., 391. o.)

Az Európai Unió Bíróságának 2016. november 10-i Poltorak ítélete (C-452/16 PPU, EU:C:2016:858); 2018. január 23-i Piotrowski ítélete (C-367/16, EU:C:2018:27); 2018. július 25-i AY ítélete (C-268/17, EU:C:2018:602), 2018. december 6-i IK ítélete (C-551/18 PPU, EU:C:2018:991); 2019. május 27-i OG és PI ítélete (C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456), valamint PF ítélete (C-509/18, EU:C:2019:457); Y. Bot főtanácsnok Gavanozov ügyre vonatkozó indítványa (C-324/17, EU:C:2019:312)

A hivatkozott nemzeti rendelkezések

Zakon za ekstraditsiata i evropeyiskata zapoved za arest (a kiadatásról és az európai elfogatóparancsról szóló bolgár törvény): 37. cikk

Nakazatelno-protsesualen kodeks (a büntetőeljárásról szóló bolgár törvény, a továbbiakban: NPK): 55., 65., 269. és 270. cikk

Zakon za ministerstvoto na vatreshnite raboti (a belügyminisztériumról szóló bolgár törvény, a továbbiakban: ZMVR): 72–74. cikk

A tényállás és az eljárás rövid bemutatása

- 1 IR-rel szemben az államhatáron zárjegy (a továbbiakban: adójegy) nélküli, jelentős mennyiségű jövedéki terméket, haszonszerzés céljából beléptető bünszervezetben való részvétel és adójegy nélküli jövedéki termékek tárolásához nyújtott bűnszegély miatt emeltek vádat. A cselekmények tíz, illetve nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendők.
- 2 Az eljárás bírósági szakaszának 2017. február 24-i kezdetére IR elhagyta a lakcíme szerinti helyet. A tartózkodási helyének felderítésére irányuló bírósági kísérletek sikertelenek maradtak. A vádlott számára védőt rendeltek ki. A kérdést előterjesztő bíróság 2017. április 10-i, 2017. április 19-én másodfokon helybenhagyott végzése IR-rel szemben „előzetes letartóztatás” intézkedést rendelt el (ez az aktus jelenti a nemzeti elfogatóparancsot). Ezen eljárásban IR nem vett részt személyesen, védelmét a [számára] kirendelt ügyvéd látta el.
- 3 A kérdést előterjesztő bíróság 2017. május 25-én IR-rel szemben európai elfogatóparancsot bocsátott ki. Ebben az állt, hogy a nemzeti elfogatóparancsot IR távollétében bocsátották ki (d) rész, 2. pont), és IR a nemzeti elfogatóparancsot az európai elfogatóparancs végrehajtását követő átadása után személyesen fogja kézhez kapni, IR-t tájékoztatni fogják a jogairól, és arról, hogy a határozatot megtámadhatja, ennek lehetőségeiről pedig felvilágosítják (d) rész, 3.4. pont). Ezenkívül arra hívták fel a figyelmet, hogy csak a bolgár hatóságoknak történő átadását követően léphet fel fogva tartásával (előzetes letartóztatásával) szemben (d) rész, 4. pont).
- 4 IR-t mindezedáig nem találták meg, és nem vették őrizetbe.
- 5 Arról nincs információ, hogy IR tudott volna arról, hogy a vele szemben indult büntetőeljárásban bírósági tárgyalás van folyamatban, hogy őrizetbe vételéről Bulgária területén és az Európai Unióban egyaránt jogi aktus született, és hogy kirendelt védő látja el védelmét, és melyek az ezen ügyvéddel kapcsolatos információk.
- 6 Tekintettel a 2012/13 irányelvre és az Európai Unió Bíróságának az OG és PI ügyben (C-508/18) és a PF ügyben (C-509/18) hozott új ítélezési gyakorlatára,

illetve a Gavanozov ügyre (C-324/17) vonatkozó főtanácsnoki indítványra, a kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak afelől, hogy az ily módon kibocsátott európai elfogatóparancs összhangban áll-e az uniós joggal, amennyiben nem biztosítja IR megfelelő jogi védelmét. Pontosabban nem biztosít számára valódi lehetőséget a nemzeti elfogatóparancs és az európai elfogatóparancs visszavonásának kérelmezésére a kibocsátó tagállamban (a kérdést előterjesztő bíróság előtt) közvetlenül a végrehajtó tagállamban történő őrizetbe vételt követően. Ezt csak az európai elfogatóparancs végrehajtása során történő átadása után teheti meg.

- 7 Ezért a kérdést előterjesztő bíróság a kibocsátott európai elfogatóparancsot visszavonta, és új európai elfogatóparancs kibocsátásáról döntött, olyan formában, vagy azon dokumentumokat (jogokról való tájékoztatás, az őrizetbe vétel elrendelésével kapcsolatos iratok másolata) mellékelve, hogy a 2012/13 irányelvből fakadó jogok biztosítottak legyenek. Ehhez ugyanakkor útmutatás szükséges az Európai Unió Bírósága részéről.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásának rövid bemutatása

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságáról

- 8 IR-t a kibocsátott európai elfogatóparancs alapján nem vették őrizetbe, és ez a jövőben sem következhet már be, mivel az elfogatóparancsot visszavonták. A kérdések ugyanakkor nem elméletiek.
- 9 Az előzetes döntéshozatali kérelem célja annak megállapítása, hogy összhangban áll-e az uniós joggal, ha ugyanazzal a tartalommal újra kibocsátanak egy elfogatóparancsot, vagy ha egy új európai elfogatóparancsot IR jogait biztosító más tartalommal bocsátanak ki, vagy ha IR 2012/13 irányelvből fakadó jogait más módon biztosítják.
- 10 A kérdést előterjesztő bíróság szerint e kérdések feltevésével nem helyes megvárni IR őrizetbe vételét egy másik tagállamban, mivel IR jogai ez esetben visszafordíthatatlanul csorbát szenvednek. Ezenkívül a kérdést előterjesztő bíróságot csak IR átadásakor tájékoztatnák. Ebben az időpontban ugyanakkor az őrizetbe vétel csak a nemzeti elfogatóparancson alapulna, így az előzetes döntéshozatali kérdések már nem lennének időszerűek.
- 11 Ha egy uniós polgár uniós jog által biztosított jogait valamely nemzeti igazságügyi hatóság jogi aktusa sértheti, az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet ezen aktus kibocsátása előtt kell előterjeszteni, és nem utána, egyebek mellett a hátrányos következmények visszafordíthatatlan volta miatt is. Így értelmezendő a Bíróság 2018. december 6-i IK ítéletének 66. pontja (C-551/18), amelyben a Bíróság kifejti, hogy „az európai elfogatóparancssal kapcsolatos eljárást illetően, azon személy jogai tiszteletben tartásának biztosítása, akinek az átadását kérték, elsősorban a kibocsátó tagállam felelőssége”. Hasonlóan döntött a Bíróság egy

másik előzetes döntéshozatali eljárásban is a kérdést előterjesztő bíróság a tekintetben fennálló kételyeit illetően, hogy a kibocsátott elfogatóparancsot vissza kell-e vonnia (a Bíróság 2018. július 25-i AY ítélete, C-268/17, 26–29. pont); a jelen eljáráshoz képest a különbség a kérdést előterjesztő bíróság azon döntésében áll, hogy először visszavonta az európai elfogatóparancsot, és csak ezt követően terjesztette elő a kérdéseit, hogy egy új, de így bizonyosan jogszerű elfogatóparancsot tudjon kibocsátani.

Az első kérdéstről

- 12 A 2012/13 irányelv megszövegezéséből nem derül ki egyértelműen, hogy az a személy, akit egy másik tagállamban európai elfogatóparancs alapján őrizetbe vettek, élvezi-e a 2012/13 irányelv 4. cikkéből, különösen a 4. cikk (3) bekezdéséből fakadó jogokat, amelyek természetüknél fogva a kibocsátó tagállam igazságügyi hatóságaival szemben alkalmazandók. Egyrészt a 4. cikk anélkül rendelkezik arról, hogy minden fogva tartott vádlottra vonatkozik, hogy tisztázná, a fogva tartásra nemzeti elfogatóparancs vagy európai elfogatóparancs alapján került-e sor, ezért e kritérium alapján nem indokolt az eltérő bánásmód. Másrészt az 5. cikk más jogokat irányoz elő az őrizetbe vett, illetve fogva tartott személyek számára, amelyek közvetlenül az európai elfogatóparancs végrehajtására vonatkoznak, és csak a végrehajtó tagállamban alkalmazandók. A 4. és 5. cikk szerinti jogok közti különbség a két nyomtatvány (a jogokról szóló írásbeli tájékoztató, I. és II. melléklet) tartalma alapján is látható: ezek csak részben fedik egymást. Felmerül ezért a kérdés, hogy egy európai elfogatóparancs alapján őrizetbe vett, illetve fogva tartott személy élvezi-e a 2012/13 irányelv 4. cikke, különösen a 4. cikk (3) bekezdése és 5. cikke szerinti valamennyi jogot, vagy számára csak az 5. cikk szerinti jogok biztosítottak, a 4. cikk szerinti jogok viszont nem.
- 13 E kérdés a 2012/13 irányelv 4. cikkének (2) bekezdésére tekintettel merül fel, amely arról rendelkezik, hogy a fogva tartott vádlottat a 3. cikk szerinti valamennyi jog, valamint a 4. cikk szerinti további jogok illetik meg. Ilyen megfogalmazás az 5. cikkben nem található.
- 14 E kérdés felmerül továbbá a 2012/13 irányelv (30) preambulumbekkezdésének megfogalmazására tekintettel is. Az első mondatban az áll, hogy az őrizetbe vételkor a jogoknak azon személyek esetében is érvényesülniük kell, akiket európai elfogatóparancs alapján vettek őrizetbe. Ebből arra lehetne következtetni, hogy őket a 4. cikk szerinti jogok teljes körűen megilletik. Ugyanakkor ezen első mondat azt tartalmazza, hogy e jogoknak értelemszerűen (analógia útján) kell érvényesülniük, azaz nem beszélhetünk teljes egyezéstről. A második mondatban továbbá az áll, hogy az európai elfogatóparancs alapján őrizetbe vettek jogai a II. mellékletben szerepelnek. Ebből az következhet, hogy ezen őrizetbe vett személyeket csak a II. melléklet szerinti jogok illetik meg, az I. melléklet szerinti jogok viszont nem.

- 15 Ennek megfelelő kérdés merül fel a 2012/13 irányelv 6. cikkének (2) bekezdésével, valamint 7. cikkének (1) bekezdésével kapcsolatban is. Konkrétan: amennyiben egy személyt európai elfogatóparancs alapján őrizetbe vesznek vagy fogva tartanak, e személyt annak joga, hogy haladéktalanul tájékoztatást kapjon az őrizetbe vétele vagy fogva tartása okairól, valamint rendelkezésre bocsássák számára azon iratokat, amelyek nélkülözhetetlenek az őrizetbe vétel vagy a fogva tartás vitatásához, csak a kibocsátó tagállamnak történő átadást – az európai elfogatóparancs végrehajtását – követően illeti-e meg?
- 16 E kérdések előterjesztése melletti fontos érv a 2002/584 kerethatározat azon megfelelő módosításának a hiánya, amely megfeleltetné a kerethatározatot az európai elfogatóparancs alapján őrizetbe vett vagy fogva tartott személyek számára a későbbi 2012/13 irányelv szerint biztosított jogoknak. A megfelelő módosítások hiánya amellet szól, hogy a 2012/13 irányelv az európai elfogatóparancs alapján fogva tartott személyek számára nem ismer el új jogokat azokhoz képest, amelyeket már a 2002/584 kerethatározat hatálya alatt elismer.
- 17 Figyelembe kell venni az egyenértékűség elvét is, amely alapján az uniós jog alkalmazásával érintett személy egy összehasonlítható, tisztán belföldi helyzethez képest nem részesülhet kedvezőtlenebb bánásmódban. Ebből a szempontból a 2012/13 irányelv 5. cikkét nem lehet úgy értelmezni, hogy az egy európai elfogatóparancs alapján fogva tartott vádlott számára nem biztosítja a 4. cikk szerinti azon jogokat, amelyek e vádlottat megilletnék a nemzeti jog alapján, és amelyekkel élhetne, ha nemzeti elfogatóparancs alapján belföldön vennék őrizetbe. Ez érvényes a 2012/13 irányelv 6. cikkének (2) bekezdésére és 7. cikkének (1) bekezdésére is: belföldi helyzetben a személy jogai közvetlenül az őrizetbe vételét követően biztosítottak, európai elfogatóparancs végrehajtása esetében viszont csak a kibocsátó tagállamnak történő átadást követően. E személy egy összehasonlítható belföldi helyzetben (azaz belföldi őrizetbe vételt követően) alapvetően a következő bánásmódban részesülne: tájékoztatnák jogairól, amelyek őrizetbe vett személyként a vádlott jogain (az NPK 55. cikke és a ZMVR 72–74. cikke) túlmenően megilletik. Közelebbről, tájékoztatnák az elfogatóparancsról, és kapna belőle egy másolatot; tájékoztatnák azon jogáról, hogy fogva tartása ellen jogorvoslattal élhet, és e jogorvoslat keretében betekinthez az eljárás összes iratába. Ügyvédjével közvetlenül kapcsolatba léphetne, ideértve azokat az eseteket is, amikor az állam által kirendelt védőről van szó. Ezenkívül a bíróság egy összehasonlítható belföldi helyzetben hivatalból megküldené a vádirat másolatát, amely részletesen leírja a vád tárgyává tett cselekményt, valamint egy idézést tartalmazó határozatot, amely részletesen felsorolja a bírósági eljárás alatti jogokat. Így az őrizetbe vett személy, akit jogairól tájékoztattak, és aki a fogva tartás jogi és ténybeli körülményeiről képbene lenne, a bíróság előtt haladéktalanul vitatni tudná fogva tartását (a ZMVR 72. cikkének (4) bekezdése és az NPK 65. és 270. cikke).

A második kérdésről

- 18 Amennyiben az első kérdésre a válasz az, hogy egy másik tagállamban európai elfogatóparancs alapján őrizetbe vett vagy fogva tartott személyt valamennyi jog megillet, amely belföldön, nemzeti elfogatóparancs alapján történő őrizetbe vételekor őt megilletné, a kérdést előterjesztő bíróság köteles biztosítani az e jogok tényleges és hatékony gyakorlásához szükséges feltételeket. E tekintetben az lenne a legjobb megoldás, ha a személyt már elfogása időpontjában, az európai elfogatóparancs átadásakor (a 2002/584 kerethatározat 11. cikkének (1) bekezdése) tájékoztatnák. Másképp fogalmazva, a legészszerűbb az lenne, ha az európai elfogatóparancs ismertetné az őt fogva tartott személyként megillető jogokat.
- 19 Ezért a második kérdés a 2002/584 kerethatározat 8. cikkének értelmezésére irányul, különösen arra, hogy értelmezhető-e úgy a cikk, hogy az lehetővé teszi az európai elfogatóparancs tartalmának megváltoztatását, konkrétan (például F) pont alatt) egy új szövegrész betoldását a fogva tartott személyt a kibocsátó tagállam bíróságai előtt megillető jogokról, különösen az általuk kibocsátott nemzeti és európai elfogatóparancsok vitatását illetően (a 2012/13 irányelv 4. cikkének (3) bekezdése).
- 20 Egy ilyen jellegű szöveg feltüntetése az európai elfogatóparancson biztosítaná a fogva tartott személy jogait, és (amennyiben ez lehetséges) olyan helyzetbe hozná, mintha belföldön, nemzeti elfogatóparancs alapján vették volna őrizetbe.
- 21 E jogi megoldás akadályokba ütközhet.
- 22 A 2002/584 kerethatározat célja egy olyan egységes jogi eszköz megteremtése, amely egy tisztán uniós jogi kérdésre – az európai elfogatóparancsra – vonatkozik. Nincsenek olyan nemzeti eltérések, amelyek a 2012/13 irányelv 4. cikke (4) bekezdésének második mondata és az 5. cikk (2) bekezdésének második mondata szerinti eltérő nyomtatványok bevezetését indokolnák. Ezért a 8. cikk (1) bekezdésében foglaltakon, és magában a kerethatározatban foglalt információkon túlmenően újabb információk (különösen a 2012/13 irányelv szerinti információk) betoldása az európai elfogatóparancs nyomtatványára oda vezetne, hogy az európai elfogatóparancsra a fogva tartott személyek jogai nemzeti jellegzetességeinek megfelelően különböző nemzeti nyomtatványok léteznének. Ez nincs összhangban az európai elfogatóparancs mint valamely személy büntetőeljárás céljából történő átadását szolgáló egységes jogi eszköz célkitűzésével. E tekintetben „Az európai elfogatóparancs nyomtatvány” [című] 1.3. pont az európai elfogatóparancs kibocsátásával és végrehajtásával kapcsolatos kézikönyv (a Bizottság 2017. szeptember 28-i közleménye, C[2017] 6389) bevezetésében előírja: „Csak ez a formanyomtatvány használható, bármilyen változtatás nélkül”.
- 23 Az európai elfogatóparancs egy a kibocsátó igazságügyi hatóság részéről a végrehajtó igazságügyi hatóság irányába tett közlést jelent. Tartalmilag ezért a

keresett személy átadása feltételeinek a megállapítását célozza. Ezzel szemben a fogvatartott jogairól szóló írásbeli tájékoztató a 2012/13 irányelv 4. cikke alapján a nemzeti igazságügyi hatóság által a keresett személy irányába tett közlést jelenti. Ez az írásbeli tájékoztató, valamint a 2012/13 irányelv 6. cikkének (2) bekezdése és 7. cikkének (1) bekezdése szerinti tájékoztatás nem az európai elfogatóparancs végrehajtására vonatkozik. Ezért az európai elfogatóparancs szövegében nincs erre tér.

A harmadik kérdésről

- 24 Amennyiben a Bíróság az első kérdésre igenlő, a második kérdésre nemleges választ ad, a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megállapítania, hogy van-e más jogi eszköz, ami IR számára biztosítaná, hogy a 2012/13 irányelvből fakadó jogokat közvetlenül, az európai elfogatóparancs alapján, más tagállamban történő elfogását követően azonnal és hatékonyan gyakorolni tudja. Ez azt jelenti, hogy őrizetbe vételét követően haladéktalanul (vagy a lehető legrövidebb időn belül) tájékoztatni kell IR-t a 2012/13 irányelv 4. cikke, különösen a 4. cikk (3) bekezdése szerinti jogairól, az őrizetbe vétel okairól a 6. cikk (2) bekezdése szerint és az iratokhoz való hozzáférésről a 7. cikk (1) bekezdése alapján.
- 25 Hasonlóan hatékony jogi megoldás lenne, ha a kérdést előterjesztő bíróság – amint tudomást szerez IR más tagállambeli elfogásáról – haladéktalanul megküldené IR számára a jogokról szóló írásbeli tájékoztatót az őrizetbe vétel esetén, valamint egy másolatot a nemzeti elfogatóparancsról és az ezt alátámasztó bizonyítékokat, tájékoztatná a védőjével kapcsolatos információkról, és adott esetben kérelmére megküldené számára a további eljárási iratok másolatát. Az iratok ezen átadása megvalósulhatna az uniós országok közötti kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló egyezmény 5. cikke szerinti nyomozási határozat meghozatala útján.
- 26 Ez a jogi megoldás a következő okok miatt csak viszonylag hatékony.
- 27 Egyrészt a 2002/584 kerethatározat semmiféle kötelezettséget nem ír elő a végrehajtó tagállam számára, hogy a keresett személy elfogásáról a kibocsátó tagállamot tájékoztassa. Ilyen tájékoztatásra alkalmilag kerülhet sor, egyéb körülményekről való tájékoztatás esetén, például ha az információk nem elégségesek (a 15. cikk (2) bekezdése) vagy az eljárás késedelme esetén (a 17. cikk (4) bekezdése). Ebből az okból a kibocsátó igazságügyi hatóságnak az európai elfogatóparancs kibocsátásakor tudatosan hibát vagy hiányosságot kellene engednie annak a maga számára történő biztosíthatóságához, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság a keresett személy őrizetbe vételét követően haladéktalanul tájékoztatást nyújtson számára a 2002/584 kerethatározat 15. cikkének (2) bekezdésében foglalt szabályozás alapján. Tudatos jogsértés (az európai elfogatóparancs hibás kibocsátása) nem lehet a keresett személy jogai biztosításának feltétele. Ezenkívül a 15. cikk (3) bekezdése szerinti információ-továbbítás esetén a kivételről, és nem a szabályról van szó (a Bíróság 2018. január 23-i Piotrowski ítélete, C-367/16, 61. pont).

- 28 Másrészt a végrehajtó és a kibocsátó igazságügyi hatóság közötti levelezés időt – főszabályként néhány napot – vesz igénybe; ez idő alatt az elfogott személyt megfosztják a 2012/13 irányelv szerinti jogaitól. Ez ellentétben állna e személy jogai tiszteletben tartásának a 2002/584 kerethatározat (12) preambulumbekzdésében és 1. cikkében rögzített kötelezettségével. Egy ilyen késedelem ellentétes lenne az elfogott személy személyes biztonsága biztosításának a Charta 6. cikkében előírt kötelezettségével. Sérülne annak követelménye is, hogy az esetleges jogorvoslati kérelmét megfelelő határidőn belül elbírálják, ugyanis már a jogorvoslati kérelem benyújtása szükségtelen késedelemet szenvedne az őrizetbe vett személy jogairól történő tájékoztatás és a védelem alapjául szolgáló iratok megküldésének késedelme okán. Egy ilyen késedelem sértené az egyenértékűség elvét is, ugyanis az európai elfogatóparancs alapján elfogott személy lényegesen kedvezőtlenebb bánásmódban részesülne, mint egy tisztán belföldi tényállás keretében elfogott személy.

A negyedik kérdésről

- 29 A második vagy a harmadik kérdésre adandó igenlő válasz esetén a védelem nem lenne kellőképpen hatékony, mivel a kibocsátó igazságügyi hatóság számára az európai elfogatóparancs szövege kiegészítésének, illetve a fogva tartott személy jogaival kapcsolatos, az elfogását követő tájékoztatásnak csak a lehetősége nyílna meg. Lenne rá lehetőség, de kötelezettség nem.
- 30 E tekintetben egyúttal kötelező erő is szükséges.
- 31 Hasonló kötelezettséget tartalmaz a 2014/41 irányelv 14. cikke kifejezetten az európai nyomozási határozat kibocsátását illetően. Mivel az európai nyomozási határozat címzettjeinek a jogaiba kisebb mértékű a beavatkozás, mint azon személyek jogaiba, akiket egy európai elfogatóparancs alapján vettek őrizetbe vagy tartanak fogva, nem fogadható el, hogy az uniós jog csak az előbbi személyek számára bocsát rendelkezésre jogi eszközt, utóbbiak számára viszont nem.
- 32 Amennyiben nincs egyetlen vagy több olyan jogi megoldás, amely összességében biztosítaná egy európai elfogatóparancs alapján fogva tartott személy 2012/13 irányelv szerinti jogai rendeltetésszerű gyakorlását, az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikke, a Charta 6. és 47. cikke, valamint a 2002/584 kerethatározat (12) preambulumbekzdése és 1. cikkének (3) bekezdése fényében felmerül a kérdés, hogy a 2002/584 kerethatározat ily módon megalkotott rendszere érvényes-e, amennyiben nem biztosítja a 2012/13 irányelv szerinti jogokat.
- 33 Konkrétabban a kérdés úgy szól, hogy az alapjogok tiszteletben tartása kötelezettségének sérelmével jár-e, ha nincs mód egy európai elfogatóparancs útján fogva tartott személynek a végrehajtó tagállambeli elfogását követő haladéktalan tájékoztatására a 2012/13 irányelv 4. cikke szerinti jogairól, és a 6. cikk (2) bekezdése és 7. cikk (1) bekezdése szerint a szükséges információk rendelkezésre bocsátására.

- 34 Ezenkívül vizsgálendő, hogy összhangban áll-e a Charta 6. cikkében foglalt személyes szabadság és biztonság jogával és a Charta 47. cikkének első bekezdése szerinti hatékony jogorvoslathoz való joggal, ha a fogva tartott személy annak eldöntéséig, hogy az európai elfogatóparancsot végrehajtják, vagy azt elutasítják, tulajdonképpen el van zárva annak lehetőségétől, vagy jelentősen akadályozott abban, hogy a fogva tartását a kibocsátó tagállamban vitassa (mind a nemzeti, mind az európai elfogatóparancs tekintetében).
- 35 Végül felmerül a kérdés, hogy a 2002/584 kerethatározat e mechanizmusa, amely a fogva tartott személy 2012/13 irányelv szerinti jogainak tényleges gyakorlását nem biztosítja, és így megnehezíti vagy ellehetetleníti a fogva tartott személy jogainak védelmét a kibocsátó tagállam igazságügyi hatóságai előtt, összeegyeztethető-e az Európai Unió Bíróságának az ilyen jogok védelmére vonatkozó ítélkezési gyakorlatával. Így az áll a Bíróság 2019. május 27-i OG és PI ítéletének (C-508/18) 70. pontjában, illetve az ugyanezen napon meghozott PF ítélet (C-509/18) 48. pontjában: „az e nemzeti elfogatóparanccsal érintett személy számára biztosítottak az ilyen jellegű határozatok elfogadásához kapcsolódó garanciák, különösen a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdésében szereplő alapvető jogokból és alapvető jogelvekből eredő garanciák”. Amennyiben egy az érintett távollétében kibocsátott elfogatóparancsról van szó, az alapvető biztosítéknak annak lehetőségét kell tekinteni, hogy a fogva tartás jogszerűsége mielőbb vitatható. Ezen ítéletek 75., illetve 53. pontjában továbbá ez áll: „[...] az ilyen elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozatnak [...] olyan bírósági jogorvoslat alá rendelhetőnek kell lennie, amely teljes mértékben megfelel a hatékony bírói jogvédelem követelményeinek”. Noha a 75. pont esetében speciális ténybeli helyzetről van szó, a kibocsátott elfogatóparanccsal szembeni, a hatékony bírói jogvédelem minőségével bíró jogorvoslat lehetőségének követelménye egyértelmű. Más szavakkal: a keresett személy már az európai elfogatóparancs végrehajtásának eljárásában rendelkezik annak jogával, hogy a kibocsátó tagállam igazságügyi hatóságai előtt védekezzen, azzal, hogy a nemzeti és az európai elfogatóparancs jogszerűségét vitatja. Ahhoz tehát, hogy az őrizetbe vett személy ezen, az Európai Unió Bírósága által elismert jogi lehetőségekkel valóban élni tudjon, elengedhetetlen, hogy e személyt megillessék a 2012/13 irányelv szerinti jogok, mégpedig az irányelvben foglalt időpontban – az elfogásakor.

Egyedi kérelem

- 36 Amennyiben a Bíróság az arra irányuló kérelemnek helyt ad, hogy a 2002/584 kerethatározatot érvénytelenné kell nyilvánítani, a kérdést előterjesztő bíróság abban is kéri a Bíróság döntését, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtása függőben lévő eljárásának elkerülhetetlen nehézségeire tekintettel (a Bíróság 2016. november 10-i Poltorak ítélete, C-452/16, 56. pont) nem szükséges-e átmeneti időt előírni a hatályának fenntartására.